

Людмила ІЛЬЯШ, консультант

ЯК ОФОРМЛЮВАТИ ТА ВІДОБРАЖАТИ В ОБЛІКУ НАДАННЯ КНП МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ ЗА ДОГОВОРОМ ІЗ НСЗУ?

Комунальні некомерційні підприємства (далі – КНП) надають медичні послуги населенню за програмою медичних гарантій відповідно до договорів із Національною службою здоров'я України (далі – НСЗУ). У багатьох бухгалтерів КНП часто постають такі запитання.

Якими первинними документами оформлюється надання таких послуг?

Як визначено в п. 4 ч. 1 ст. 1 Закону від 19.10.2017 № 2168-VIII «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» (далі – Закон № 2168), надавачами медпослуг можуть бути заклади охорони здоров'я всіх форм власності та фізособи-підприємці, які отримали ліцензію на провадження господарської діяльності з медпрактики та уклали договір про медобслуговування населення з головними розпорядниками бюджетних коштів.

Між НСЗУ (замовником медпослуг) та КНП (надавачем медпослуг) укладається договір про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій (далі – договір) у письмовій (електронній) формі. Такий договір є договором на користь третіх осіб – пацієнтів у частині надання їм медпослуг та лікарських засобів надавачами медпослуг (ст. 8 Закону № 2168).

Типову форму договору про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій та Порядок його укладення затверджено постановою КМУ від 25.04.2018 № 410 (далі – Типова форма договору). У додатках до договору визначаються медпослуги та спеціальні умови їх надання, зокрема перелік та обсяг надання пацієнтам медпослуг та лікарських засобів за програмою медгарантій, умови, порядок, строки оплати тарифу, звітність надавачів медпослуг та відповідальність сторін.

Первинним документом, що підтверджує факт надання медпослуги, є звіт про медичні послуги (далі – Звіт), який надавач (КНП) зобов'язаний складати та подавати замовнику (НСЗУ). Звіт формується на підставі інформації, що міститься в системі, медичної документації та інших документів, які підтверджують факт

надання пацієнтам медичної допомоги відповідно до законодавства (п. 22 Типової форми договору).

У Звіті зазначаються:

- назва Звіту;
- дата його складання;
- найменування надавача послуг;
- посади відповідальних осіб надавача та замовника із зазначенням їхніх прізвищ, власних імен та по батькові (за наявності);
- перелік та обсяг надання медпослуг, які підлягають до оплати, за звітний період.

Форма Звіту встановлюється замовником (НСЗУ) та надається надавачеві.

Сума коштів, які має сплачувати НСЗУ, зазначається у спеціальних умовах надання медпослуг в окремих формах для первинної та вторинної меддопомоги із помісячною розбивкою. **Для отримання коштів до НСЗУ подається рахунок.**

Медпослуги оплачуються НСЗУ згідно з договором на підставі Звіту надавача протягом 10 робочих днів із дати підписання обома сторонами Звіту. Обов'язок з оплати за договором є виконаним у належний строк із моменту подання НСЗУ відповідного платіжного доручення органам Казначейства (п. 30 Типової форми договору).

Попередня оплата медпослуг згідно із цим договором у випадках, установлених КМУ, здійснюється протягом 10 календарних днів на підставі рахунка, поданого надавачем (п. 31 Типової форми договору). Рахунок формується на основі переліку послуг та сум оплати, визначених у додатках до договору.

Отже, **приймання-передання наданих медпослуг здійснюється на підставі Звіту на-**

давача та рахунка, поданого надавачем до НСЗУ.

Жодним нормативно-правовим документом, що регулює надання медпослуг підприємствами населенню за договорами з НСЗУ, не передбачено оформлення актів приймання-передачі наданих медпослуг. Проте законодавство й не забороняє складання таких актів. Тож КНП, які надають медпослуги населенню, складають акти та передають їх пацієнтам для підписання. Форми цих актів приймання-передачі можуть бути розроблені та затверджені у відповідному додатку до договору КНП із НСЗУ про медобслуговування населення (за домовленістю сторін).

Водночас, оскільки акт приймання-передачі наданих медпослуг НСЗУ не передбачено, то **первинними документами, які підтверджують нарахування доходу від надання медпослуг населенню, є рахунок та Звіт**, які подаються до НСЗУ відповідно до укладеного з НСЗУ договору.

Як відображається в бухобліку дохід від надання медпослуг населенню?

Згідно з п. 10 НП(С)БО 15 «Дохід» у разі надання послуг дохід у бухобліку визнається, виходячи зі ступеня завершеності операції з надання послуг на дату балансу, якщо може бути достовірно оцінений результат цієї операції.

Оцінка ступеня завершеності операції з надання послуг проводиться, зокрема, вивченням виконаної роботи (п. 11 НП(С)БО 15). На дату попередньої оплати продукції (товарів, робіт, послуг) чи отримання авансу дохід не визнається (п. 6.3, 6.4 НП(С)БО 15).

Як ми вже з'ясували вище, первинними документами, які підтверджують дохід від надання медпослуг населенню, є рахунок та Звіт.

Уважаємо, що в бухобліку КНП дохід має відображатися на кінець відповідного місяця без прив'язки до дати подання рахунка чи Звіту,

оскільки на цю дату роботи з надання послуг уже завершені.

Дохід від надання медпослуг обліковується на субрахунку 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг». Для обліку дебіторської заборгованості за наданими послугами використовується субрахунок 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями». На субрахунку 681 «Розрахунки за авансами одержаними» відображається сума попередньої оплати (авансового платежу), отриманої від НСЗУ.

На основі субрахунка 703 доцільно відкрити аналітичні субрахунки:

- 7031 «Дохід від реалізації послуг за програмою медичних гарантій»;
- 7032 «Дохід від надання платних медичних послуг».

Як відобразити в обліку КНП операції з надання послуг за програмою медгарантій із попередньою оплатою та оплатою після надання послуг, покажемо на прикладі.

Приклад

КНП «Еко» за договором із НСЗУ надає послуги за програмою медгарантій (пакет медпослуг «Стаціонарна допомога дорослим та дітям без проведення хірургічних операцій»).

У січні 2022 року підприємство отримало такі кошти:

- 780 000 грн – плата за послуги за договором із НСЗУ про надання медпослуг за грудень 2021 року;
- 780 000 грн – попередня оплата послуг, які будуть надані в січні 2022 року;

Згідно з пп. 197.1.5 ПК операції з постачання послуг з охорони здоров'я КНП звільнено від обкладення ПДВ.

В обліку КНП «Еко» такі операції відображаються так:

**ЧИТАЙТЕ БІЛЬШЕ ДЛЯ
ПРАЦІВНИКІВ БЮДЖЕТНОЇ
СФЕРИ НА ПОРТАЛІ
«БАЛАНС-БЮДЖЕТ»**

budget.uteka.ua

(грн)

№ з/п	Зміст операції	ЖО*	Первинні документи	Бухгалтерський облік		
				Дт	Кт	Сума
1	2	3	4	5	6	7
Грудень 2021 року						
1	Нараховано дохід від наданих мед-послуг у грудні 2021 року; виставлено рахунок за медпослуги, які будуть надані в січні 2022 року	ЖО 3, розд. I; ЖО 6	Звіт в електронній системі, рахунок	361	703	780 000,00
2	Відображено собівартість медпослуг (зарплата, ЄСВ, медикаменти, використані МШП, оплата комунальних послуг тощо)	ЖО 5, розд. III	Відомості аналітичного обліку	23	661, 651, 22, 201, 631	678 260,00
				903	23	678 260,00
3	Наприкінці звітнього періоду закрито рахунки:	ЖО 6	Бухгалтерська довідка			
	– доходів			703	791	780 000,00
	– витрат			791	903	678 260,00
Січень 2022 року						
1	Отримано від НСЗУ оплати медпослуг за грудень 2021 року	ЖО 1 розд. IV	Виписка з особового рахунка	311	361	780 000,00
2	Отримано від НСЗУ попередню оплату медпослуг за січень 2022 року	ЖО 1, розд. IV; ЖО 3 розд. I		311	681	780 000,00
3	Нараховано дохід за надані медпослуги у січні 2022 року	ЖО 3, розд. I; ЖО 6	Звіт в електронній системі	361	703	780 000,00
4	Відображено собівартість медичних послуг у січні 2022 року (зарплата, ЄСВ, медикаменти, використані МШП, оплата комунальних послуг тощо)	ЖО 5, розд. III	Відомості аналітичного обліку	23	661, 651, 22, 201, 631	678 260,00
				903	23	678 260,00
5	Зараховано попередню оплату в оплату медпослуг	ЖО 3, розд. I	Бухгалтерська довідка	681	361	780 000,00
6	Наприкінці звітнього періоду закрито рахунки:	ЖО 6	Бухгалтерська довідка			
	– доходів			703	791	780 000,00
	– витрат			791	903	678 260,00

* Журнал обліку за формою, затвердженою наказом Мініфіну від 29.12.2000 № 356.